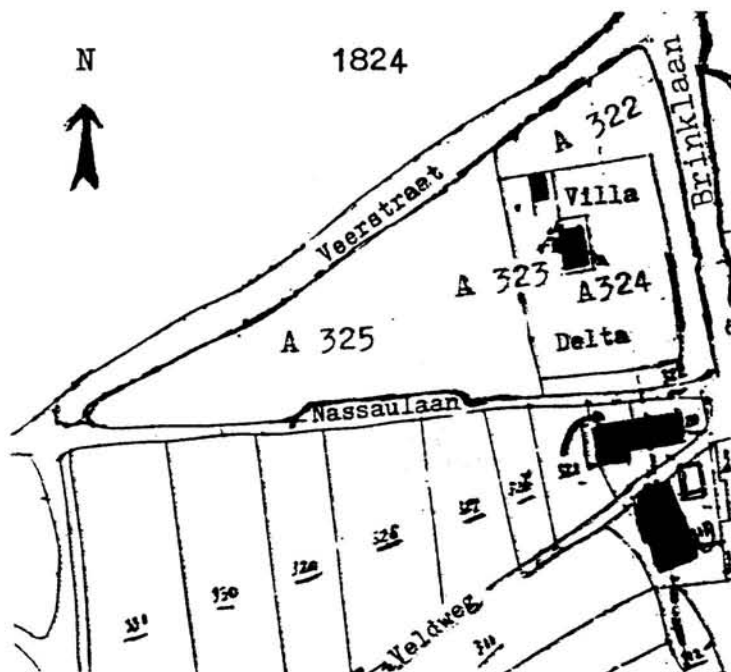

VILLA DELTA

In 1817 werd het gehucht Bussum onafhankelijk van de stad Naarden. Honderd jaar later beschreef A.N.J.Fabius in zijn boek "De geschiedenis van een honderdjarige" Bussums wel en wee tussen 1817 en 1917. Een boek waarvoor wij hem dankbaar mogen zijn, maar soms laat hij het bij korte opmerkingen o.a. in het geval van villa Delta. Hij schrijft: "Een verhollandste Duitser, H.J. Bodeman, liet in 1821 (1) een villa bouwen, genaamd DELTA. Hij laat ons met de vraag zitten: wie was H.J. Bodeman en wat bewoog hem om 7 jaar na het vertrek van de Franse troepen uit Naarden een huis te laten bouwen in een berooid dorp met circa 400 inwoners die onder uiterst primitieve omstandigheden leefden? Het is fascinerend om na te gaan of op die vraag nog een antwoord te vinden is -anno 1988-. Een volledig antwoord is niet gevonden, maar daar het onderzoek toch wel interessante gegevens heeft opgeleverd is dit artikel "Villa Delta" geschreven.

Hiernaast een klein gedeelte van de kadasterkaart van 1824. De namen Veerstraat, Nassaulaan, Brinklaan bestonden toen nog niet, maar zijn voor de duidelijkheid toegevoegd. De Nassaustraat bestond niet. Onder villa Delta liggen twee boerderijen die niet bij de villa horen. Voor de rest is alles onbebouwd.

Daar de naam Delta reeds voorkomt op de kaart van 1824 zit Fabius vermoedelijk wel goed met de bouwdatum. H.J. Bodeman bleek echter niet ingeschreven te staan in het bevolkingsregister te Bussum waardoor het onderzoek naar hem in Bussum vastliep. Via het adresboek van 1821 van het stedelijk archief van Amsterdam stuiten we op twee J.H. Bodeman's, resp. wonende Vredenburgsteeg 3, koopman en één wonende Oude Brugsteeg 50, eveneens koopman, dus een teveel van het goede. Tenslotte bood een trouwacte uitkomst en daarin verscheen Jan Herman Bodeman, geboren te Menshagen bij Osnabrück in 1761 - luthers, zoon van Jan Harmen Bodeman. Hij trouwde met de 23-jarige Johanna van Toorn op 20 april 1792. Via zijn geboortedatum weten wij dat hij 60 jaar was toen hij villa Delta liet bouwen.

De andere J.H. Bodeman was zijn broer Johan Henrich, gehuwd met Trijntje Hessels. Zijn naam vinden wij terug in de Bodemanstraat in Hilversum. Op latere leeftijd is hij gaan schilderen o.a. landschappen in de omgeving van Hilversum. Jan Herman Bodeman is dus geen ingezetene van Bussum geweest; Villa Delta werd door hem slechts gebruikt als zomerverblijf. Via oude koopcontracten van een villa aan de Oranjelaan ontdekten wij dat Johan Herman Bodeman reeds in 1811 actief was met het aankopen van gronden in Bussum en wel in het Spiegel toen nog genaamd de "Achterbuurt". De onzekere economische en financiële situatie onder Frans bewind noopte hem vermoedelijk zijn gelden in gronden te beleggen. Hij raakte zo met Bussum bekend. De bouw van villa Delta zal het logische gevolg geweest zijn van zijn grondtransacties. Dat Bodeman wel eens problemen had met het zeer landelijke Bussum blijkt o.a. uit een klacht van hem gericht tot de Bussumse gemeenteraad (2).

Hij beklagt zich n.l. over het feit dat zijn buurman Jan Dekker een grote mesthoop heeft opgeworpen vlak bij de inrit van zijn villa. De raadsleden reageren prompt en begeven zich direkt na de raadszitting naar het voorwerp van de twist om die met kennersblik te aanschouwen. Hun Salomons oordeel ontbreekt helaas in latere raadsstukken. Mest was toendertijd een zeer begeerd en kostbaar produkt voor de schrale bussumse enggronden. Het probleem zal wel met een biertje zijn opgelost. Op 9 april 1826 overleed J.H. Bodeman -koopman- tijdens zijn verblijf in Bussum. Zijn naaste geburen Jan van Thienen, klerenbleker en assessor (raadslid) samen met Gijsbert van Thienen -broodbakker- deden aangifte van zijn overlijden. In de overlijdensakte komen we de naam van zijn moeder tegen: Marie Adelheid Lindeman. De weduwe Bodeman bleef wonen te Amsterdam in Vredeburgsteeg 3. De villa Delta bleef in haar bezit. Uit het feit dat Bodeman in Bussum veel grond bezat konstatieren we dat hij een vrij vermogend man was.

DE BOEDELSCHEIDING IN 1842

In 1842 overleed de weduwe van Jan Herman Bodeman en werden haar onroerende goederen gelegen te Naarden en Bussum getaxeerd door Cornelis Petrus de Roeper, secretaris van de stad Naarden en Jan Jurissen, grondeigenaar en boomkweker, beide wonende te Naarden.

De taxatiestaat bevat aardige gegevens over de Bussumse situatie in 1842.

1.	Een huis, erf en tuin met aanleg tot vermaak (zijnde het buiten genaamd Delta) sectie A 322, A 323, A 324, A 325 - groot 1 bunder 18 roeden.	f 4000,-
	(Zie kaartje 1824 -gebied tussen Veerstraat-Brinklaan-Nassaulaan)	
2.	Een stuk bosland, sectie A 41, A 42, groot 1 bunder, 32 roeden, genaamd DUCATENKAMP.	f 1335,50
	(Deze grond begint bij Oranjelaan 2, vandaar noordwaarts Meerweg tot Graaf Florislaan, waar vroeger de villa "TUDESCA" van de schrijver IVANS (pseudoniem Mr. Jacob van Schevinckhaven) lag en verder oostwaards richting Oranjelaan. Dus bos! En wat te denken van ducaten? Heeft men die daar ooit gevonden?)	
3.	Een stuk bos genaamd "Het lage Kampje", sectie III ten oosten liggend van A. Bredius, groot 1 bunder, 14 roeden.	f 453,50
4.	Een stuk bosland en heide genaamd "DE KEUKEN" sectie A 407. Een breed langwerpig perceel van Meentweg 52-58 lopend richting Boslaan 4-6, groot 1 bunder.	f 527,50
5.	Een stuk bosland sectie A 423 (vermoedelijk bij de Prinses Irenelaan 4-12) groot 1 bunder 75 roeden.	f 1057,75
6.	Een stuk bosland sectie A 436 (vermoedelijk liggend Gooilandse weg, Oude s'Gravelandse weg, Koedijklaan, Koningslaan) groot 79 roeden.	f 608,50
7.	Een stuk bosland genaamd "Kattenkamp" sectie A 432 en A 433 (ongeveer ter hoogte van Breedelaan 6-6b en Koningslaan 60-70) groot 74 roeden.	f 708,50
8.	Een stuk bos in de Achterbuurt, (ligging vermoedelijk bij de Kom van Biegel) sectie A 440 en A 441, 1 bunder, 3 roeden.	f 554,-
9.	Een stuk bos genaamd "Gobergen" (Gooiberg) sectie A 541 en A 542 1 bunder, 3 roeden.	f 1197,-
10.	Een stuk land, gedeeltelijk bos, genaamd Gerrit Bruynekamp, sectie A 544 en A 545 (ongeveer Meyerkampaan) groot 2 bunder, 35 roeden.	f 1318,50
11.	Verder is er sprake van een stuk bosland onder Naarden D 220 en D 221, 4 bunder 35 roeden.	f 1557,50
	En een stuk bouwland onder Naarden D 217 en D 219, 1 bunder 11 roeden tegen een lage prijs.	f 150.-
	Totaal	f 13468,25

Totaal 15 bunder = 150.000 m²
 444 roeden x 3,75 = 1.665 m²

Opvallend is dat de meeste gronden aangeduid worden met bos, waarbij te denken is aan eikenhakhout en dennenbos.

(wordt vervolgd)

G. Langemeijer